

Maa- ja metsätalousministeriö

Kasvualusta ja kuiviketutuotannon kehittämisohjelman hakuinfo

3.12.2025

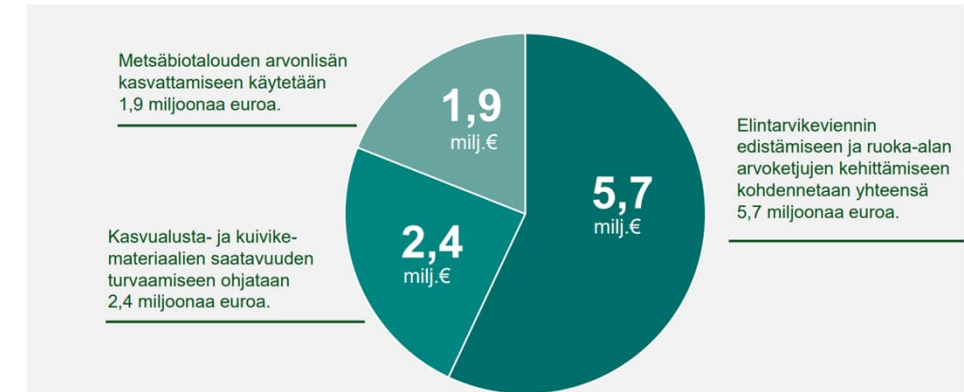
Sanna Tikander, erityisasiantuntija, MMM, Ruokaosasto, Maaseudun kehittäminen
sanna.tikander@gov.fi

Kasvualustat ja kuivikkeet osana biotaloussektorin kasvua

Biotaloussektorin kasvu

Hallituksen kasvupaketin 10,0 miljoonan euron jakautuminen vuonna 2025

- Hallituksen kehysneuvotteluissa 2024 sovittiin kasvupaketista, jonka tavoitteina ovat maa- ja elintarviketalouden sekä luonnonvaratalouden huoltovarmuuden vahvistaminen, viennin edistäminen ja arvonlisän kehittäminen
- Kokonaisuuteen on osoitettu 10 milj. euron rahoitus vuodelle 2025 sekä esitetty lisärahoitusta vuodelle 2026
- Rahoitettavia pääkohteita on kolme:
 - Elintarvikeviennin edistäminen ja ruoka-alan arvoketjujen kehittäminen
 - **Kotimaisten kuivikkeiden ja kasvualustojen saatavuuden turvaaminen**
 - Metsäbiotalouden arvonlisän kasvattaminen
- Näistä pääpaino vuonna 2025 on elintarvikeviennin edistämisessä ja kuivike- ja kasvualustatuotannon kehittämisessä.

Kasvualustat ja kuivikkeet osana biotaloussektorin kasvua

Ruokavienti kasvuun

Kuva: Metsäravintola Nieu

TAVOITTEET

- Suomella on selkeä malli yritysten elintarvikevientiin. Vahva ruokamaakuva palvelee ruokavientiä ja lisää ruokamatkailua
- Ruokajärjestelmässä rakennetaan kestävää kasvua ja lisäarvoa tuotannon ja koulutuksen pohjalta

TOIMINTA

- Ruokavientimalli tarjoaa elintarvikeyrityksille kaikki kansainvälistymisen palvelut
- Yritysten vientivalmiudet paranevat kansainvälistymisvalmennuksessa. Ruokaviennin ja gastronomian maisteriohjelma käynnistyy
- MMM:n ruoka-asiantuntija yhdessä UM:n teemasuurlähettilään kanssa, kv-viestintä ja markkinointi sekä maailmannäyttelyyn osallistuminen edistävät ruokamaakuvaa, -matkailua ja -vientiä
- Food 2.0 - TKI-rahoituksella luodaan kestävää kasvua ja lisäarvoa ruoka-alalle

TULOKSET

- Ruoka-alan yritykset kasvavat ja kansainvälistyvät, työpaikat ja investoinnit lisääntyvät
- Ruuantuotanto vahvistaa Suomen huoltovarmuutta

➔ **Pysyvät vientirakenteet ja vientitoimijoiden yhteistyö tuplaavat Suomen ruokaviennin 4,5 miljardiin euroon vuoteen 2031**

Metsäbiotalouden arvonnisa nousuun

Kuva: As Oy Jyväskylän Puukuokka, OOEPA, Mikko Auerniitty

TAVOITTEET

- Metsäbiotalouden arvoketjut pitenevät ja vahvistuvat
- Investointien edellyttämä tietopohja ja osaaminen on käytettävissä arvoketjun erilaisille toimijoille

TOIMINTA

- Metsäbiotalouden tiedepaneeli yhteensovittaa tiedeyhteisön uudistumiseen liittyviä näkökulmia lausunnoissa ja suosituksissa
- UudisPuu Hubi käynnistyy ja kokoaa metsäbiotalouden toimijaverkoston saataville tietopankkeja, laskureita ja työkaluja
- Alueelliset puuhubit käynnistyvät ja vahvistavat metsäbiotalouden alueellisia toimijaverkostoja
- OsaaPuu käynnistyy ja kehittää koulutusekosysteemejä varmistamaan metsäbiotalouden osaava työvoima

TULOKSET

- Tutkittuun tietoon pohjautuva arvonnisa kasvaa
- Metsäbiotalouden tuotteiden ja palveluiden jalostusarvo kasvaa
- Metsäbiotalouteen investoidaan alueilla, joilla aluehubit toimivat
- Koulutusekosysteemien opiskelijat työllistyvät metsäbiotalouden arvoketjuissa

➔ **Metsäbiotalouden arvoketjut tarjoavat korkeamman arvonnisan tuotteita ja palveluita, työllisyyttä, tulo- ja verovirtoja alueille sekä korkeampaa arvonnisaa kansantalouteen**

Kuivikkeiden ja kasvualustojen saatavuus turvataan

Kuva: Veli-Pekka Reskola

TAVOITTEET

- Turvataan kotimaisten kuivikkeiden ja kasvualustojen saatavuus
- Turvataan ruuantuotannon sekä taimituotannon huoltovarmuutta, parannetaan kilpailukykyä sekä lisätään markkinaehtoisuutta

TOIMINTA

- Vuonna 2025 laaditaan toimialan eri toimijoiden kanssa konkreettisia tulevaisuuden askeleita sisältävä tiekartta
- Syksyllä 2025 käynnistetään rahoitushaku tutkimus-, kehitys- ja innovaatiohankkeille sekä tuotantomittakaavan investoinneille
- Tiekartan suositukset huomioidaan politiikkatoimien suunnittelussa ja rahoituksen painotuksissa

TULOKSET

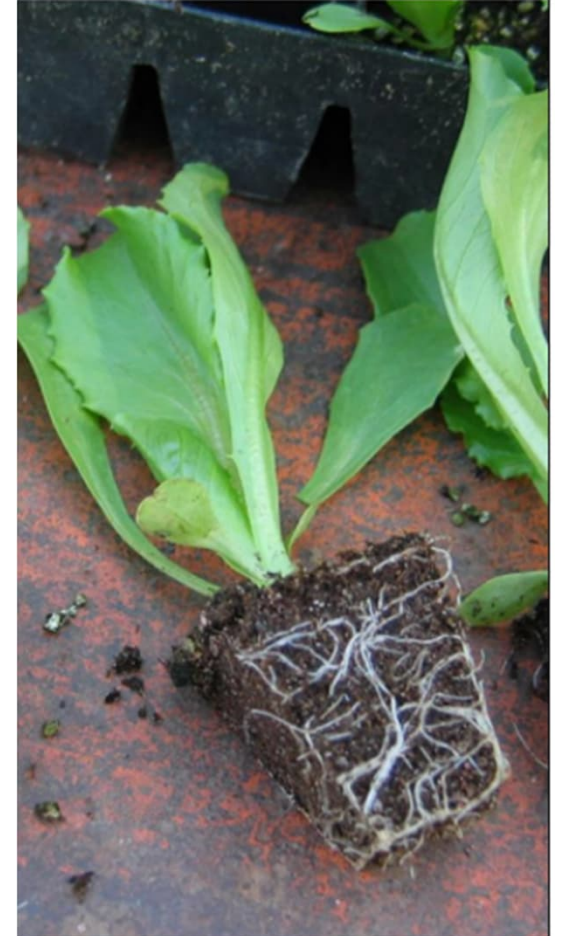
- Tiekartta valmistuu ja sen suositusten toimeenpano käynnistyy
- Kotimaisten kuivikkeiden ja kasvualustojen tarjonta on monipuolinen ja kysyntää vastaava
- Alan yritykset kasvavat ja kehittyvät sekä alaan investoidaan
- Toteutetaan uusia ja kestäviä pitkän aikavälin tuotantoratkaisuja

➔ **Kotimaisia kuivike- ja kasvualustamateriaaleja on saatavissa kotimaan tarvetta vastaava määrä ja niiden hintataso on kohtuullinen**

Kasvualustat ja kuivikkeet ovat strategisesti tärkeitä materiaaleja

- Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa todetaan, että kasvu- ja kuiviketurve määritellään strategisesti tärkeäksi raaka-aineeksi. Asia nostettiin esille myös puoliväliriihen kirjauksissa huhtikuussa 2025
- Koska turve on keskeinen kuivike- ja kasvualustamateriaali, tulee sen riittävä saatavuus turvata. Samalla tulee kuitenkin jatkaa ja tehostaa kotimaisten vaihtoehtojen kehittämistä sekä käyttöönottoa ja varautua näin turpeen saatavuuden mahdolliseen heikkenemiseen ja hintavaihteluihin.

Kotimaisten kuivikkeiden ja kasvualustojen saatavuuden turvaaminen

1. Tiekartta kotimaisten kasvualustojen ja kuivikkeiden saatavuuden turvaamiseksi

- Koskee turvetta sekä sitä täydentäviä tai korvaavia kotimaisia materiaaleja. Ei koske suoranaisesti energiaturvetta ja muita käyttökohteita, mutta niiden tilanne ja vaikutukset ympäristöturpeisiin käydään läpi.
- Aloite tiekartan laatimiselle tullut kentältä
- Tekijäksi kilpailutuksella LUKE
- Sidosryhmien näkemykset tärkeässä osassa
- Tiekartassa käydään läpi nykytilanne ja esitetään jatkotoimia. Tiekartassa saadut tulokset ja annetut suositukset huomioidaan valmisteltaessa alaa koskevia politiikkatoimia.
- Huomioidaan VN:n huoltovarmuuden tavoitepäättös sekä hallitusohjelma- ja riihikirjaukset

2. Kotimaisten kuivikkeiden ja kasvualustojen saatavuuden turvaaminen; TKI- ja investointituet

- Alkutuotannon tuotantopanosomavaraisuuden lisääminen
- Säädöspohjana Vna 382/2016 (sama kuin Ravinnekierrätyksen kokeiluohjelmassa)
- TKI-tuissa toteutusmalli sama kuin RKKO:ssa, tukihakuja 2-3 kpl vuodessa
- Investointien tukeminen aloitetaan 2026

Uusia materiaaleja turpeen lisäksi ja tilalle

- Turve on eniten käytetty kasvualustamateriaali Suomessa ja sen osuus kasvualustoista on edelleen yli 90 %. Myös kuivikkeina turvepohjaiset materiaalit ovat Suomessa laajalti käytettyjä.
- Viime vuosina on pyritty laajentamaan materiaalivaihtoehtoja ja panostettu mm. turvetta korvaavien kasvualusta- ja kuivikemateriaalien kehittämiseen.
- Turvetta korvaavista vaihtoehtoisista materiaaleista eniten esillä ovat olleet erilaiset ruoko- ja puupohjaiset materiaalit sekä rahkasammal. Uusien ratkaisujen soveltuvuus, turvallisuus ja käyttökäytännöt eri kohteissa vaativat kuitenkin pitkän tuotekehitysvaiheen.
- Turvetta korvaavia ja täydentäviä orgaanisia vaihtoehtoja ovat esimerkiksi
 - rahkasammal
 - erilaiset korsi- ja kuitumateriaalit
 - kuivikkeena käytetään muun muassa olkia, muita korsimateriaaleja ja erilaisia puupohjaisia materiaaleja.

Missä kasvualustoja ja kuivikkeita käytetään?

Käyttökohteita ovat muun muassa

- Puutarhatuotannon ja viherrakentamisen kasvualustat
- Metsäpuiden taimitarhat
- Muut taimistot
- Eläinsuojien kuivitus (mm. broilerit, naudat, lampaat, hevoset)

Kasvualusta- ja kuiviketutuotannon kehittämisohjelma

- Rahoitusta kotimaisten kasvualustojen ja kuivikkeiden tuotekehitystä ja tuotantoa edistäviin tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeisiin (TKI) sekä investointeihin.
- Tavoitteena on tuotannon, tuotekehityksen, logistiikan ja palveluratkaisujen edistäminen sekä korkean jalostusasteen tuotteiden kehittäminen.
- Kehittämisohjelman rahoitushauissa tullaan kokonaisuutena painottamaan uusia innovaatioita ja niiden käyttöönottoa koskevia tuotantomittakaavan investointeja. Rahoitusta kohdennetaan myös näitä koskevaan opastus- ja tiedotustoimintaan.
- Kehittämisohjelmaa hallinnoi Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus ja 1.1.2026 alkaen Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus. Lue lisää [Kasvualusta- ja kuiviketutuotannon kehittämisohjelmasta](#)

Kasvualustat ja kuivikkeet MMM

Veli-Pekka Reskola, Ylitarkastaja

Sanna Tikander, erityisasiantuntija

Kaisa Pirkola, neuvotteleva virkamies

etunimi.sukunimi@gov.fi

<https://mmm.fi/kasvualustat-ja-kuivikkeet>

